

prof. dr hab. Andrzej Banachowicz
Uniwersytet Artystyczny w Poznaniu
dziedzina: sztuki plastyczne

Poznań, 15.05.2017 r.

RECENZJA

rozprawy doktorskiej oraz dorobku artystycznego

Pani mgr **Doroty ZYCH-CHARAZIK**

w związku z przewodem doktorskim w dziedzinie sztuk plastycznych

w dyscyplinie artystycznej – sztuki piękne

wszczętym przez Radę Wydziału Malarstwa

Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie

Pani mgr Dorota Zych-Charazik urodziła się w 1964 roku. W 1985 roku rozpoczęła naukę w warszawskiej Akademii Sztuk Pięknych. Studiowała na Wydziale Malarstwa, w Pracowni prof. Tadeusza Dominika. Aneks z grafiki warsztatowej pod kierunkiem prof. Haliny Chrostowskiej i litografii uzyskała u prof. Romana Artymowskiego. W roku 1990 otrzymała dyplom z wyróżnieniem oraz stypendium Ministra Kultury i Sztuki. Brała udział w wielu wystawach indywidualnych i zbiorowych. Zajmuje się malarstwem sztalugowym i litografią. Od 2010 roku jest wykładowcą w Wyższej Szkole Ekologii i Zarządzania w Warszawie, na Wydziale Architektury, kierunku architektura wnętrz, w pracowni rysunku i malarstwa.

Pani Dorota Zych-Charazik posiada w swoim dorobku 5 wystaw indywidualnych – w tym jedna w Paryżu i jedna w Brukseli, a także brała udział w kilkunastu wystawach zbiorowych, m.in. w Tokio i Kobe w Japonii.

Wystawy indywidualne to:

- 1992 – wystawa w gmachu „Uniwersus” w Warszawie;
- 2007 – wystawa w „Atelier Katalin” w Paryżu;
- 2008 – wystawa pt. „Odbicie” w galerii Katarzyny Napiórkowskiej w Warszawie;
- 2011 – wystawa pt. „Pojedynczo, albo parami” w galerii Katarzyny Napiórkowskiej w Warszawie;
- 2013 – wystawa pt. „Piątkowy wieczór” w galerii Katarzyny Napiórkowskiej w Brukseli.

Ważniejsze wystawy zbiorowe ostatnio to:

- 2006 – Warszawski Festiwal Sztuk Pięknych – WFSP’2006;
- 2006 – udział w wystawie „Duch i sacrum II”;
- 2006 – udział w wystawie w Tokio i Kobe w Japonii;
- 2007 – udział w wystawie organizowanej przez tow. „La Genie de la Bastille“ (Dni Otwartych Pracowni) w Paryżu;
- 2007 – udział w wystawie „Duch i sacrum III”;
- 2009 – udział w wystawie „Bliźniemu swemu” w Galerii Zachęta w Warszawie;
- 2013 – udział w wystawie „Holokaust – wczorajszym zmarłym, dzisiaj żywym”;
- 2013 – udział w wystawie „Bliźniemu swemu” w Galerii Zachęta w Warszawie.

Pani mgr Dorota Zych-Charazik za swoją działalność w obszarze sztuki i dydaktyki otrzymała dotychczas następujące nagrody:

- 1991 – stypendium Ministra Kultury i Sztuki;
- 2011 – nagroda Rektora Wyższej Szkoły Ekologii i Zarządzania w Warszawie.

W swojej drodze artystycznej Pani mgr Dorota Zych-Charazik była obecna także w następujących publikacjach:

- 1) publikacja na temat; „Element szczególny w otoczeniu”, artykuł pt. „Człowiek w przestrzeni” – w ramach udziału w konferencji artystyczno-naukowej „KRAJ-ART 2011” w Zakopanem;
- 2) katalog z wystawy środowiskowej ZPAP w Częstochowie, 1991;
- 3) katalog z pleneru fotograficznego w ramach konferencji „KRAJ-ART” 2011 i 2013 – monografia;
- 4) publikacja na temat „Tożsamość miejsca element szczególny w otoczeniu”, artykuł pod tytułem „Moje miejsce. Góra Kalwaria – miasteczko Wielkopiątkowe” – w ramach konferencji artystyczno-naukowej „KRAJ-ART 2013” w Zakopanem;
- 5) katalog z wystawy z okazji 50-lecia ZPAP w Częstochowie;
- 6) katalog z wystawy środowiskowej ZPAP w 1998 roku;
- 7) katalog z wystawy „Artyści XX wieku”, 1990;
- 8) katalog z wystawy „Warszawski Festiwal Sztuk Pięknych 2005”;
- 9) katalog z wystawy „Warszawski Festiwal Sztuk Pięknych 2006”;
- 10) katalog z wystawy „Konfrontacje od realizmu do abstrakcji”, Wola-art, 2006;
- 11) katalog do wystawy „Duch i sacrum”, 2007;
- 12) katalog do wystawy „Zostań z nami”, 2008;
- 13) katalog do wystawy „Bliźniemu swemu”, 2010;
- 14) miesięcznik „Trendy”, czerwiec 2010 – artykuł Justyny Napiórkowskiej „Emocje na płótnie”;
- 15) katalog do wystawy „Bliźniemu swemu”, 2013.

Ocena dorobku twórczego i artystycznego

Działalność artystyczna oraz pedagogiczna, a także organizacyjna Pani Doroty Zych-Charazik dla Uczelni jest – jak widać z powyższych wyliczeń – w każdym z tych

obszarów bogata. Pani Zych-Charazik to artystka z dużym potencjałem i chęcią pogłębionego zapisu artystycznego w medium malarstwa. Dbą o materię i zgłębia swój warsztat w dziedzinie szeroko rozumianej percepcji obrazu. Jej doświadczenia i umiejętności w procesie – badania – zarówno twórcy, jak i odbiorcy oraz ich związków są bardzo frapujące. Pomiędzy pojęciem funkcji obrazu i jego wpływem na społeczeństwo rozpościera się olbrzymia ilość teorii i zapisów, a także pytań. Pytań o percepcję i komunikację, i to zarówno w kontekście estetyki w kulturze cyfrowej, a także w relacji do medium malarstwa. Analizuje Ona więc swoją relację metafizyki oraz duchowości do wyjścia poza lub w psychikę człowieka. Jej przekaz malarski jest poetycki, ale i szlachetny, barwny i trochę irracjonalny, a autorka zapuszcza głęboko w społeczeństwo swoją sondę badawczą. Zachwycając się światem szuka prawdy o tej skomplikowanej naturze człowieka. Pani Dorota bada więc egzystencjonalny byt – własne miejsce w tym tyglu kultury oraz cywilizacji. Stara się namierzyć współrzędne, aby określić własne miejsce w świecie. Ujawnia więc swoją duchowość oraz zrozumieniem czy zadziwienie tym światem poprzez dobór właściwych – plastycznych rozstrzygnięć - elementów przekazu. Wyrafinowany kolor, sposób kładzenia farby, dukt pędzla czy wreszcie scalająca całość obrazu – zawsze świetna kompozycja, składają się na przekaz pełen plastycznej kultury. W pracach Pani Doroty Zych-Charazik spotykają się – Jej narracja oraz odczucie widza – bardziej czy mniej ich wspólnego przeżycia, wspólnej drogi. Dlatego też dotychczasowy dorobek doktorantki uważam za bardzo frapujący.

Ocena rozprawy doktorskiej

I właśnie Jej praca doktorska analizuje pojęcie obrazu. Rozpatruje go jako potencjał, na który składa się zarówno jego forma i jego odbiór psychologiczny – socjo-kulturowy. Analizuje go właśnie przez stany emocjonalne w relacji pełni i próżni – doznań składających się na fenomen wieloznaczności zachowań człowieka. Takie tytuły prac malarskich, wykonanych techniką olejną, jak: tryptyk „Piątkowy wieczór”, o wym. 100 x 120 cm czy „Procesja I i II”, o wym. 120 x 140 cm, czy kameralne „Bananowce”, o wym. 100 x 80 cm, bardzo dobrze mówią o dorobku i poszukiwaniach autorki. Na pewno Jej obrazy przywołują też twórczość innych znanych z tej tematyki malarzy, ale

ta propozycja Pani Doroty Zych-Charazik niewątpliwie posiada swoją autorską sferę „sacrum”. Doznań rozpiętych pomiędzy barwami ciepłymi i zimnymi, tak mocnymi jak zachwyty autorki spoglądającej przez malarskie okno – Jej emocji i uczuć. Potrafi Ona dokonać przemiany rzeczywistości na artystyczną atmosferę poetyki, tajemniczości, szlachetnych doznań. Wyczuwam w tych kadrach wielkomięskiej scenerii zmysłowość i głęboką refleksję nad życiem – której motorem są również bogate skojarzenia widza. Jego doświadczenia w tej drodze – chęci poznania – stanu emocji, które tworzą nowe – sensowne z jego punktu widzenia – znaczenia ważne dla doktorantki. A więc warstwa i głębokość sensualno-zmysłowych możliwości odbiorcy stają się decydujące w odbieraniu przyjemności i satysfakcji z Jej obrazów. Przyjemności doznawania związków z kolorem oraz z poczuciem, że pod zewnętrzną powierzchnią tych obrazów kryje się intelektualna głębia i sens. Pewna tajemnica, którą widz właśnie poczuł i posiadał z dwóch cykli doktorskiego przekazu. Pierwszego składającego się z „ciepłych” tryptyków, dyptyków i pojedynczych płócien zestawionych w porządku poziomym, i drugiego – „zimnego”, zestawionego w pionowym układzie poliptyków podkreślających hierarchiczny „klimat” i charakter korporacyjnych molochów. Tak więc percepcyjne zdolności odbiorcy oraz proponowany przez autorkę malarsko – społeczny fenomen wizualnej wieloznaczności składa się na przekaz, który moim zdaniem stanowi oryginalne rozwiązanie problemu artystycznego. Pani Dorota Zych-Charazik w reprezentowanej dyscyplinie artystycznej wypracowuje także aspekt badawczy, o wiedzę i wycucie – o czym mówi wysoki poziom Jej rozprawy doktorskiej. Zanurza Ona siebie i nas głęboko w archetypie miejsca, gdzie figuratywne przekazy – kadry obrazów zatrzymują choć na chwilę utopijne może poczucie, że tej prawdy – zachwyty chwilą – dotknęliśmy razem z Nią.

Konkluzja

Pani mgr Dorota Zych-Charazik twórcze myślenie i dążenie do celu objawia pracami, które cenię. Jej obszar badawczy tworzy spójną całość bardzo bogatą w treści i poznanie. Uzyskuje Ona formę zmian zapisanych malarsko w poczucia wspólnego z nami zgłębiania świata. Doktorantka utrwała w swoich pracach czas oraz kontekst w relacji przeszłości do terażniejszości. Pyta jakby: „Co się liczy naprawdę?”, gdyż

bardziej czy mniej świadomie autorka zbliża się do istoty owego archetypu miejsca – swojego miejsca - jego znaczenia – tego, jak długo będą pamiętać Cię ludzie.

Wysoki poziom i dorobek rozprawy doktorskiej daje mi panoramę stanu myślenia oraz siły wyobraźni autorki. Pani mgr Dorota Zych-Charazik ze swoimi umiejętnościami oraz otwartym umysłem w pełni zasługuje na przyznanie Jej stopnia doktora.

Z poważaniem

prof. dr hab. Andrzej Banachowicz